

9. SOCKENSTUGAN fanns, när första husförhörslängden börjar 1776. 1827 påbyggdes sockenstugan en våning, och där inrättades skolsal och bostad åt organisten. 1876 såldes sockenstugan på auktion till August Petersson i Dala. Nytt hus byggdes med skolsal och sockenstuga på första våningen och lärarbostad på andra våningen. Det donerade planteringslandet inhägnades, och några aspar avverkades inom planteringsområdet. 1903 grävdes ny brunn i närheten av sockenstugan. Gustav Karlsson på Backen lade stentrapporna, när huset byggdes 1876.

På första våningen var till vänster småskolans sal, till höger kommunalsalen och barnmorskans lägenhet om rum och kök.

På andra våningen var folkskolans sal till vänster och organistens bostad till höger.

När det inte längre fanns barnmorska i Nydala, efter 1931, blev barnmorskans lägenhet bostad för en småskollärare. Omklädningsrum för eleverna tillbyggdes i nordöstra hörnet av skolhuset, och lärarna fick ha den gamla ingången för sig själva. Till den lilla kommunalsalen byggdes också en särskild ingång på södra gaveln. I kommunalsalen samlades ungdomar för konfirmationsläsning. Natten till nyårsdagen 1945 brann den gamla sockenstugan. Eleverna flyttade över till Långö skola och till östra flygeln på herrgården

10. SKOLANS UTHUS byggdes 1942. Jämte det byggdes kyrkstall 1943. Det kan synas onödigt att bygga ett kyrkstall så sent som 1943, men då pågick kriget, och det var några gamla bönder, som körde med häst till kyrkan och alltså behövde stall för hästen. Men visst föregicks beslutet av många diskussioner

Gottfrid Johansson i Haborarp och Robert Andersson på Dalskog byggde uthuset. Axel Feurst och Magni Karlsson på Nylännet byggde kyrkstallet

11. SOCKENMAGASINET har årtalet 1773 inristat på en bjälke. I sockenmagasinet samlades säd under godår för att sparas till de inte sällsynta nödåren
Det innehåller nu Nydala Hembygdsförenings samlingar

12. GAMLA SÅGEN stod ett par hundra meter norr om sockenmagasinet, vid "halmstackarna". Förmodligen har här lagrats den halm, som inte förbrukats under året

Sockenstugan

Den första sockenstugan fanns i Nydala före 1776. De som först bodde i sockenstugan var organister och klockare i kyrkan.

1827 byggde man till en andra våning på sockenstugan. Det var samma år som folkskolan inrättades i Nydala. Andreas Frimansson som blev socknens första lärare var också organist i kyrkan och klockare. Han behövde naturligtvis ha nära till kyrkan för att kunna tjänstgöra vid gudstjänsterna och andra tillfällen då klockringning skulle ske.

Även andra yrkesmän fick bostad tidvis i sockenstugan, skomakare, skräddare, gratialister mm.

1876 såldes den första sockenstugan till August Petersson i Dala. Han använde delar av den då han byggde upp nytt boningshus på sin gård i Dala.

När den gamla sockenstugan hade rivits byggdes en ny sockenstuga på samma plats. Den hade två våningar med kommunalsal och skolsal samt bostad för skolläraren.

Så småningom delades skolan in i småskola och folkskola och då iordningställdes en skolsal för småskolan på första våningen. En bostad för barnmorskan inrättades också, sedan beslut fattats i sockenrådet 1881, att Nydala socken skulle avlöna en sådan. På andra våningen inrättades en skolsal för folkskoleeleverna och en bostad för lärare. 1891 bosatte sig den första småskolläraren i sockenstugan.

Den sista barnmorskan som bodde i sockenstugan var Herdis Leonora Bergman född i Dalhem på Gotland. Hon kom till Nydala 1928 och flyttade från Nydala redan efter ett år, 1929. På 1930-talet föddes barnen på Värnamo BB. 1931 upphörde barnmorskeanställningen i socknen och bostaden övergick i stället till småskollärarinnor.

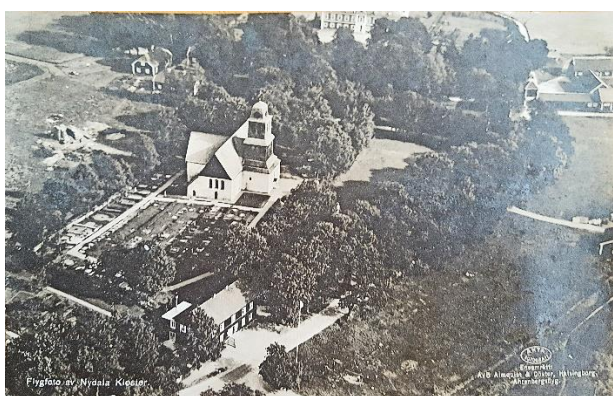
I sockenstugan hölls förutom skola alla sockenstämmorna. Det har funnits kommunalnämnd, barnavårdsnämnd, fattigvårdsstyrelse, pensionsnämnd, taxeringsnämnd, valnämnd, skolråd, kyrkoråd mm som haft möten i sockenstugan. Den användes också till församlingshem.

På Nyårsnatten 1945 brann byggnaden ner och den enda boende då var småskolläraren Elin Lövander som därmed blev utan bostad. Hon flyttade till Klosterlunda.

Någon ny sockenstuga/församlingshem byggdes inte i Nydala. Istället köpte kommunen Säteriets huvudbyggnad som gjordes om till sammanträdesrum och skola. På området byggdes en lärarbostad (nuvarande Nydala Café).

På denna plats låg Sockenstugan/skolan fram till 1945, se nedan. Foto: Doris Fransson

Sockenstugan längst ned på bilden.

Bild: Vykort. A/B Almqvist & Cöster, Helsingborg

/Sammanställt från kyrkoböcker samt Henry Renshults böcker Folk & Forn
av Doris Fransson/